

Васильчук Вікторія Володимирівна

Науковий керівник – О. Г. Карандюк, старший викладач
кафедра бізнес-аналітики та цифрової економіки
Національний авіаційний університет

ГЛОБАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

Анотація. У даній роботі представлені результати дослідження впливу глобалізації на розвиток міжнародного бізнесу. Проаналізовано вплив процесу глобалізації на світовий експорт як частку ВВП та обсяг прямих іноземних інвестицій у виробничі фонди. Наведено фактори, що впливають на концепцію глобалізації на міжнародне ділове життя та діяльність міжнародних компаній. Метою даної роботи є визначення та аналіз впливу глобалізації на розвиток міжнародного бізнесу.

Ключові слова: бізнес; глобалізація; міжнародне середовище; бізнес-середовище.

Міжнародний бізнес відноситься до широкого спектру бізнес-діяльності, яка здійснюється за межами національних кордонів. На міжнародному рівні глобалізація світової економіки та відмінності між країнами розглядаються як можливості та як виклики для бізнес-середовища.

Прискорення процесів глобалізації призвело до значних змін у міжнародному бізнес-середовищі, котрі виразилися в зростаючій економічній і фінансовій взаємозалежності країн, регіонів, ринків і компаній. Однією з проблем варто вважати глобальні структурні перетворення міжнародних економічних відносин, які впливають на усі сфери суспільного життя. До основних проявів цих перетворень належать: інтенсивний розвиток науково технологічного прогресу, який чинить значний вплив на процеси інтернаціоналізації та інтеграції в контексті новітнього поділу праці; фрагментація глобального виробництва, що якісно змінює характер функціонування економічних систем, надаючи їм нові можливості та генеруючи нові ризики в умовах структурної трансформації економіки, зміна суспільної свідомості, що формує нове відношення до економічної діяльності як такої, та сприяє становленню нових стереотипів, моделей, форм взаємовідносин і зв'язків у міжнародних бізнес-процесах.[1]

Глобальні сили впливають на попит, пропозицію, ставлення компаній до глобальних проблем та міжнародну конкуренцію на ринках, що призводить до демографічних і політичних змін. Наразі будь-які зміни у світовому розкладі вплинуть на всю міжнародну ділову діяльність. Люди, які не адаптуються до цього, рано чи пізно втратять свій статус і почнуть боротися за виживання. І навпаки, компанії, які розглядають глобалізацію як засіб перетворення можливостей у стратегії своєчасного реагування на ринкові зміни, ефективніше реагують на екологічні загрози.

Концепція глобалізації стала основним чинником у міжнародному діловому житті та вплинула на міжнародний бізнес у таких сферах: посилення конкуренції з точки зору якості, вартості, ціни, адаптованості продуктів та послуг; покращення знань та технологій; збільшення можливостей для зростання за рахунок великої кількості галузей та ресурсів; підвищення рівня іноземних інвестицій; економія за рахунок ефекту масштабу; можливість більш ефективного вибору місця розташування бізнесу шляхом скорочення бар'єрів; інформація стала найціннішим фактором виробництва та її легко розповсюджувати; поява та розвиток аутсорсингу; стратегічний менеджмент, особливо маркетинг, часто виділяється; збільшилася кількість злиттів, поглинань і зареєстрованих спільних підприємств через легкість

ведення бізнесу; мультинаціональний менеджмент має потребу у розвитку навичок управління персоналом.[2]

Глобалізація впливає на всі аспекти діяльності міжнародних компаній: промисловий (поява світового ринку виробництва і широкий доступ до ряду зарубіжних продуктів), економічний (існує глобальний спільний ринок, який працює на основі свободи обміну товарів і послуг), фінансовий (поява світових фінансових ринків, спрощення доступу до зовнішнього фінансування), інформаційний (збільшення інформаційних потоків), політичний (уряди регулюють відносини між державами та гарантують можливості та права для громадян).[3]

Саме транснаціоналізація в сучасних умовах є якісно новим етапом інтернаціоналізації господарського життя, що є процесом посилення зовнішньоекономічної діяльності в результаті глобальних операцій ТНК.[4] Світова практика свідчить, що важливими чинниками трансформації міжнародного бізнес-середовища на початку XXI ст є: – швидкість, з якою економіка переймає і застосовує нові технології з метою підвищення продуктивності своїх секторів; – здатність максимально використовувати переваги інформаційних і комунікаційних технологій у виробничих процесах з метою підвищення ефективності та забезпечення інновацій, що в кінцевому підсумку сприяє зростанню конкурентоспроможності.

Домінування в певних ланках виробничої мережі породжує конкуренцію між країнами за локалізацію в найкращих, пов'язаних зі створенням найбільшого обсягу доданої вартості ланках. Конкуренція ведеться шляхом підготовки кадрів, інвестицій в інфраструктуру, введення сприятливого податкового режиму, а також висунення вимог щодо розміщення на своїй території певної стадії виробничого процесу як умови допуску ТНК на свій ринок.

Висновок. В результаті проведеного системного дослідження можна зробити висновок, що урядам країн світу, які прагнуть покращити свою позиції в міжнародному бізнес-середовищі, потрібно запровадити інституційні інструменти, котрі необхідні для удосконалення механізму перерозподілу доходів, які формуються від експорту природних ресурсів на цілі розвитку людського капіталу, національної інноваційної системи, зміцнення (створення) інфраструктури та інститутів, які необхідні для залучення інвестицій у сферу виробництва продукції з акцентом на технологічний індустріальний бізнес і розвиток високотехнологічних виробництв. Враховуючи те, що трансформація міжнародного бізнес-середовища стає глобалізованою, актуальним є питання підтвердження оптимальної системи параметрів для економічного розвитку України за цих умов.

Використані джерела:

1. Пісна Л.Н. Трансформаційні тренди у глобальному бізнес-середовищі. Світове господарство і міжнародні економічні відносини. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2018. № 23. С. 32-37.
2. Панкова Л.Н. Роль методології «Океанов» в розвитку глобального бізнес-пространства. Інновації та інвестиції. 2019. № 11. С.34-36.
3. Пирожков С.І., Сухоруков А.І. Проблеми адаптації України до глобального економічного простору. Стратегічна панорама. 2003. № 3–4. С. 98–105.
4. Рилач Н.М. Формування інноваційної парадигми: ретроспектива і сучасність. Actual problems of international relations. 2016. № 127(part I). Р. 56–70.